

Λαλούντα σύμβολα αγίων, διάσημα αξιωματούχων και το αγαπημένο μας αντικείμενο

Οι άγιοι στις εικόνες εικονίζονται συνήθως με αντικείμενα-σύμβολα, που διηγούνται την ιστορία της ζωής τους, καθώς σχετίζονται με αυτήν και με την προσωπικότητά τους. Το ίδιο ισχύει συχνά και με πίνακες προσωπογραφίες προσώπων (βασίλεις, ευγενείς), που απεικονίζονται μαζί με αντικείμενα-σύμβολα του αξιώματος, της προσωπικότητάς τους και της ζωής τους.

Ακολουθεί η περιγραφή της ζωής της Αγίας Αικατερίνης. Διαβάζοντάς την μπορούμε στη συνέχεια εύκολα να αναγνωρίσουμε τα σύμβολά της στην εικόνα που εκτίθεται στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού.

Αγία Αικατερίνη

Πότε έζησε: Τέλη 3ου-αρχές 4ου αι. επί εποχής Μαξιμίνου, κυβερνήτη Αιγύπτου

Πού έζησε: Στην Αλεξάνδρεια Αιγύπτου

Οικογένεια: Καταγόταν από **αριστοκρατική** οικογένεια

Μόρφωση: Ήταν ιδιαίτερα **μορφωμένη**. Σπούδασε φιλοσοφία, ρητορική, ποίηση, μουσική, μαθηματικά, αστρονομία και ιατρική. Γνώριζε το Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη, τον Βιργίλιο και όλους τους ποιητές. Επίσης κατείχε τις θεωρίες των αρχαίων ιατρών Ασκληπιού, Γαληνού και Ιπποκράτη. Η μόρφωσή της και ο θάνατός της παραλληλίζεται με της Υπατίας.

Πληροφορίες για τη ζωή της: Αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές της, στράφηκε στο χριστιανισμό, τον οποίο υπερασπίστηκε με σθένος, χάρη στη μόρφωση και την ευγλωττία της. Αυτό προκάλεσε την οργή του αυτοκράτορα Μαξιμίνου, ο οποίος διέταξε την θανάτωσή της, με το **μαρτύριο του τροχού των βασανιστηρίων**.

Παράδοση: Σύμφωνα με την παράδοση, το σκήνωμα της Αγίας μετά το θάνατό της, μεταφέρθηκε υπό «**πτερύγων αγγέλων**» στο **όρος Σινά**, όπου επί αιώνες έμεινε άταφο, μέχρι τον 6ο αιώνα. Τότε ερημίτες μοναχοί της περιοχής μέσω οράματος ειδοποιήθηκαν και κατέβασαν από το όρος το σκήνωμα της Αγίας, το οποίο και εναπόθεσαν σε μαρμάρινη θήκη. Στη συνέχεια ενημερώθηκε ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός, ο οποίος και έκτισε την **ιερά Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά** και την εκκλησία της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος μέσα στην οποία τοποθετήθηκε η μαρμάρινη θήκη.

Η Αγία Αικατερίνη θεωρείται προστάτης των Μηχανικών καθώς αποτελούσε για την εποχή της πρότυπο σοφίας και μόρφωσης αλλά και επειδή μαρτύρησε σε τροχό.

Τι είναι τα σύμβολά της: Τροχός, κλάδος φοίνικα, ιερός κάλαμος, βιβλία και το όρος Σινά.

Στο παρόν κείμενο τα σύμβολά της σημειώνονται με έντονη γραφή.

Ας παρατηρήσουμε την εικόνα της Αγίας Αικατερίνης που εκτίθεται στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού και ανήκει στη συλλογή Οικονομοπούλου, όπου διακρίνονται τα σύμβολά της που μαρτυρούν την ιστορία της ζωής της.

Η Αγία Αικατερίνη, τέλη 17ου αι. Συλλογή Οικονομοπούλου

Σε πρώτο επίπεδο εικονίζεται η αγία καθισμένη σε θρόνο, φορώντας *βασιλική ενδυμασία*.

Στο δεξί χέρι υψώνει *κλαδί φοινικιάς*, ενώ με το αριστερό κρατά *σταυρό* και ακουμπά ταυτόχρονα στον *τροχό*, το όργανο του μαρτυρίου της.

Πλάι της, η *κρικωτή αστρονομική σφαίρα*, το *μελανοδοχείο*, ο *γνώμονας*, ο *διαβήτης* και τα *βιβλία* παραπέμπουν στη πλατιά μόρφωσή της .

Πίσω της ορθώνονται δύο βραχώδεις κορυφές του *όρους Σινά*.

Στην αριστερή κορυφή εικονίζονται από κάτω προς τα πάνω φραγμένη πύλη, η *τειχισμένη μονή του Σινά* και τρεις σκηνές από την ανάβαση του προφήτη Μωυσή στο όρος Σινά: ο Μωϋσής και η φλεγόμενη βάτος, ο Μωυσής που λύνει το σανδάλι του, ο Μωυσής που παραλαμβάνει το μωσαϊκό νόμο.

Στη δεξιά κορυφή εικονίζεται ο *τάφος της αγίας* και πάνω από αυτόν δύο *άγγελοι* που πετούν.

Και τώρα η σειρά σας!

Σκεφτείτε, γράψτε και στείλτε μας τα αντικείμενα που θα αποτελούσαν τα σύμβολα της ζωής σας ή της προσωπικότητάς σας!

Εναλλακτικά, μπορείτε να μας στείλετε selfies φωτογραφίες με τα σύμβολα αυτά!

Περιμένουμε με ενθουσιασμό τις ιδέες σας!